

Welkomstwoord door de uitvaartondernemer, Harriëtte, van Acheron Uitvaarten

Welkom hier in deze aula.

Namens Susanne mag ik u allen welkom heten hier bij het afscheid van Frits Baartman.

Susanne vindt het erg fijn dat u gekomen bent.

Onwennig zijn we hier bij elkaar. Wetend dat het voor de laatste keer is dat we zo samen zijn hier bij Frits.

Frits.

Je was bekend bij ons allen en vandaag breng jij ons hier samen.

Mensen die met jou onderweg waren en die je nu samen gedag zeggen.

Het afscheid van Frits zal anders zijn dan u gewend bent.

Susanne wilde dit graag op informele wijze, ofwel huiskamersfeer zoals wij dit noemen.

Een ruimte die warmte uitstraalt. Zodat diegenen die hier aanwezig zijn op ontspannen wijze afscheid kunnen nemen.

We gaan luisteren naar het gesproken woord van Susanne.

Frits hield niet van zoveel woorden en vond het vooral belangrijk dat iedereen samen is.

Zo kunt u met elkaar herinneringen ophalen en een persoonlijk praatje maken met Susanne en familieleden en vrienden.

Rond de klok van half 3 kunt u nog even afscheid nemen van Frits en begeleiden we hem naar de rouwauto.

Deze zal in stilte vertrekken naar het crematorium waar de crematie zal plaatsvinden.

Ik geef nu het woord aan Susanne.

Lieve mensen.

Fijn dat jullie allemaal gekomen zijn om hier afscheid te nemen van mijn vader Frits Baartman.
Dank jullie wel.

En fijn dat we van Harriette gebruik mogen maken van deze ruimte in uitvaartcentrum Acheron.
Dankjewel Harriette.
En alvast ook dankjewel voor de koffie en de koekjes die we straks krijgen.

Zoals jullie weten is Frits afgelopen zaterdag overleden. Hij heeft een hartaanval gekregen in de auto op weg naar huis en is tegen een boom tot stilstand gekomen.

Ik heb afgelopen maandag het autowrak gezien. De auto had zich helemaal om de boom heen gevouwen, die was echt total loss.
En zaterdag ben ik naar het mortuarium geweest. Het is ongelooflijk zoals mijn vader er daar bij lag, met alleen maar een pleister op zijn voorhoofd en verder slechts wat schrammen en deukjes.

Eerst nog wat huishoudelijke mededelingen. Dat hoort er ook altijd bij.

Ik heb bedacht om na dit afscheid naar restaurant Queen Bee te gaan, hier verderop in het winkelcentrum. Daar kunnen we, voor wie wil, nog een borrel (of theetje of chocomel) nemen op Frits. Het eerste drankje is voor onze rekening.

Er worden filmopnames gemaakt waarvan de montage opgestuurd wordt naar mensen die er niet bij kunnen zijn. Zoals bijvoorbeeld de familie in het buitenland.

En verder ligt er daar een condoleance boek.
Ik zou het heel fijn vinden als iedereen daar zijn naam in kan zetten. En eventueel een laatste groet aan Frits, of een laatste herinnering aan hem.

Het overlijden van mijn vader was heel plotseling.

De politie stond vrijdag, midden in de nacht, aan de voordeur. Ik heb uit het zolderraam gekeken wie er in hemelsnaam mij zo laat uit bed belde. Het beeld van die 2 agenten in uniform voor de deur staat in mijn geheugen gegrift.

Zoals de meesten van jullie weten hebben Frits en ik de afgelopen 20 jaar bijna geen contact met elkaar gehad.

Ik was dan ook heel verbaasd toen hij een tijdje terug mijn vriendschaps verzoek op Facebook ineens wèl accepteerde.

Nu achteraf weet ik dat mijn tante Nora hem heeft aangespoord om dat toch maar te doen. Hij heeft goed naar zijn oudere zus geluisterd!

Er is veel op me afgekomen de laatste dagen. Ik heb in de afgelopen dagen met veel mensen contact gezocht om iedereen de kans te geven afscheid te komen nemen van mijn vader.

We staan hier nu met een mooie club mensen bij elkaar.

Papa, je maakt het nu niet meer mee. Maar het is duidelijk: er zijn heel wat mensen die om je geven en die herinneringen aan je hebben.

*****broers en zussen:

Nora / Nico

+ kids Debby / Vanja / Kirsten

Carel / Corrie

+ kids Marjolein (hallo uit Vietnam) / Peter (ook hallo van hem, maar dan gewoon uit NL)

+ kids Astrid (die op wereldreis is in haar zeilboot) / Didier

Rob / Evelyne

dochter van **Hetty**: Caroline / Ingrid

Frans /Gertie zijn helaas niet aanwezig

kids Bas, Sigrit en en Amber heb ik helaas nog niet kunnen bereiken.

Barbara / Dieter zijn helaas ook niet hier

En ook **Joop** en de hele Amerikaanse familie zijn er niet bij.

Die krijgen wel de film opname en deze tekst toegestuurd. Zo zijn zij er toch ook een beetje bij.

"Hallo Amerika!"

*****levenspartner:

Annemarie

Met haar schoonzus Corrie

+ kids Bram / Dorthie

*****scouting:

Je jeugdvriend Louis Frans

*****handboogschieten:

Je vrienden Masco / Carina

*****oma Baartman-Penaat:

Ik heb contact gehad met een paar mensen uit de lijn van je moeder, **Ans**

Penaat:

Je nicht Joke.

Je neef Eelke / Truus.

Zij zijn helaas niet hier, ook van hen een groet.

*****goede vrienden:

Frans / Anna / Maks / Kacper

Jullie zijn goede vrienden van Frits, en kennen hem al meer dan 16 jaar.

*****En uit mijn eigen kring:

Mijn moeder, Monica. Die zaterdag nog zei: "Je vader heeft me een prachtige dochter gegeven".

Een compliment voor mij, en ook een compliment voor jouzelf mam, en voor jou pap!

Mijn partner Cor. Dankjewel voor al je liefde en je steun, lieve schat.

Goede vriend John - die toevallig ook mijn ex-man is... Jij dankjewel voor het maken van de film, zodat de familie in het buitenland er ook bij kan zijn.

Zoals ik al zei heb ik mijn vader jarenlang niet gezien. Het valt niet mee om hem te beschrijven.

In de verhalen hoorde ik de afgelopen dagen een heleboel wat ik wel herkenbaar vond:

- teruggetrokken
- zachtaardig
- wat zonderling
- introvert.

Frits had een heel eigen karakter.

Ik heb het idee dat hij enorm heeft geworsteld. Geworsteld met het leven.

Geworsteld met zichzelf. Geworsteld met de mensen om hem heen.

Geworsteld met de sociale contacten.

En toch...

Hij kon werkelijk genieten van het gezelschap van mensen, zolang het maar 1 op 1 was of aan de zijkant van de groep.

Zoals ik afgelopen maandag hoorde van de familie Brand: ze zaten eens met een hele groep mensen te eten aan tafel. Frits zat verderop op een stoel met zijn bord in de hand. En dat vond hij oke.

Hij was een heel grote man, je kon niet zomaar over hem heen kijken.

En toch leek het wel alsof hij zich in zichzelf wilde verstoppen.

En weet je. Ik herken het.

Mijn zoon David, van 20, die is er vandaag ook niet bij.

Hij heeft een vorm van autisme. En heeft dezelfde trekken als Frits.

Hij mijdt liever gezelschappen. Hij durft niet goed contact te maken met mensen die hij nog niet kent. Hij zit het liefste achter de computer. Heel lang, uren achter elkaar, hele dagen achter de computer.

Zou het soms in de genen zitten?

Ik ga David vragen of hij deze tekst wil vertalen in het Engels. Voor de familie in Amerika. Dat kan hij goed. Want hij is keigoed in Engels.

En weet je. Dat autisme herken ik ook wel een beetje in mezelf.
Luister maar....

1946:

Pap, je bent geboren op 12 november 1946.
Dat was op een dinsdag.
Het was een frisse najaarsdag, 7 graden.
Die dag was er geen zon. En geen regen.
Nederland had toen 9 miljoen inwoners.

2016:

Je bent overleden op 18 juni 2016.
Dat was een zaterdag.
Het was een koele zomerdag, 16 graden.
Een beetje zon. En een beetje miezer regen.
Nederland heeft nu 17 miljoen inwoners.

Je bent een scorpioen van sterrenbeeld.
Je hebt vaderdag net niet gehaald.
Je zou dit jaar 70 zijn geworden.
Je hebt 25.420 dagen geleefd.
En als je je nooit had geschoren, dan was je baard wel zo'n 8,5 meter lang
geworden.
Met recht een echte Baartman!

Ik heb mijn vader jaren niet gezien. Ik heb gelukkig wel heel veel herinneringen aan hem, van toen ik nog een jong meisje was.

Door onze vakanties in Zwitserland heeft hij de liefde voor bergen aan mij meegegeven.

En je creativiteit, pap:

- we hebben samen een mans-hoge vlieger gebouwd. Die was echt grooooooot!

- je had veel plezier in koken. Je hebt me geleerd om te ruiken en te proeven.

En nu sta ik zelf met veel plezier in de keuken en denk dan nog wel eens aan jou pap.

- ik kan me nog herinneren dat je aan de grote houten tafel zat, met je soldeerbout en je weerstandjes en condensatortjes. Ik ruik de soldeertin nóg als ik het er nu over heb.

- en die grote mosterdgele tent die je zelf hebt ontworpen en genaaid. En die open haard in huis die je eigenhandig hebt gebouwd.

Je vond het erg leuk om te spelen met taal.

Zo had je voor de nationale drank van Servie en Tsjechie - Slivovitsj met 42% alcohol - verzonnen dat dat beter "slingerfiets" kon heten. Dat vond je een stuk beter te onthouden en ook heel toepasselijk. Slingerfiets.

En als we aan de ontbijt tafel zaten dan hadden we altijd veel lol met het verhaspelen van woorden.

Zo werd een mandje brood een "brandje mood".

En werd een plakje kaas een "kakje plaas". Tsja dat vind je als klein meisje natuurlijk ontzettend grappig.

Oh, en een klontje boter werd dan een ..... "kontje"..... "bloter".... Dikke pret natuurlijk met zo'n pa. Een "kontje bloter".

Lieve mensen. Ik ga er een eindje aan breien.

Nog 1 ding, pap:

Toen ik je zaterdag bezocht in het mortuarium, toen lag je er heel vredig bij.

Je straalde rust uit.

Ik heb toen mijn hand op je borstkas gelegd en heb toen tegen je gezegd:

"Pa, je ligt er nu rustig bij. En die rust die gun ik je zo. Je hebt je leven lang geworsteld. Nu hoeft dat niet meer. Het is goed zo."

Broers Carel en Rob, en zus Nora hebben het deksel op de kist gelegd.
En zo de kist gesloten.

Vervolgens hebben we met alle aanwezigen de rouwauto uitgezwaaid.

We hebben na het afscheid een borrel op Frits genomen in restaurant Queen Bee.

Daar heb ik een toast op Frits uitgebracht:

Ik hef het glas op mijn vader.

Frits is nu bij tante Hetty. Daar boven maken ze er samen een feestje van.
Dat kunnen die Baartmannen wel.

En dan doen wij dat hier beneden.

Proost!